

Sygn. akt IV KK 349/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Dołhy (przewodniczący)

SSN Zbigniew Puskarski

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga
w sprawie **S. K.** w przedmiocie wydania wyroku łącznego,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 27 lutego 2015 r.,
kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na niekorzyść skazanego,
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w W.
z dnia 16 kwietnia 2014 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięć o
karach łącznych pozbawienia wolności oraz wydanych na mocy
art. 63 § 1 k.k. zawartych w punktach IV, V, VI i VII wyroku
łącznego i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi
Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

S. K. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 27 sierpnia 2009 r., sygn. akt II K 289/09,

utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 23 listopada 2009 r., sygn. akt VII Ka 801/09, za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 3 kwietnia 2009 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata oraz karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych w wysokości 10 zł, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 27 sierpnia 2012 r., sygn. akt 11 Ko 2233/12, skazanemu zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności, natomiast postanowieniem z dnia 7 maja 2010 roku umorzono grzywnę;

2. Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 14 maja 2010 r., sygn. akt II K 291/10, za przestępstwo z art. 292 § 1 k.k. popełnione w styczniu 2009 r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata oraz karę grzywny w wysokości 90 stawek dziennych w wysokości 10 zł, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 24 lipca 2013 r., sygn. akt II Ko 2210/13, skazanemu zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

3. Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 10 lutego 2011 r., sygn. akt II K 1250/09, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 8 czerwca 2011 r., sygn. akt VII Ka 266/11, za przestępstwo z art. 292 § 1 k.k. popełnione w miesiącu czerwcu 2009 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione z początkiem miesiąca czerwca 2009 r. na karę roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 28 czerwca 2009 r. na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności i za przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k. i art. 244 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 26 sierpnia 2009 r. na karę roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, w miejsce których wymierzono skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności oraz orzeczono wobec skazanego środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat i podania wyroku do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie jego treści na tablicy ogłoszeń Sądu Rejonowego w Ż. i w Urzędzie Miasta Ż. na okres 3 miesięcy;

4. Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 6 grudnia 2011 r., sygn. akt II K 989/10, za ciąg dwóch przestępstw z art. 244 k.k. popełnionych w dniach 30 lipca 2010 r. i

19 sierpnia 2010 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

5. Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 29 marca 2012 r., sygn. akt II K 483/11, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w B. z dnia 10 września 2012 r., sygn. akt VII Ka 488/12, za ciąg dwudziestu jeden przestępstw z art. 279 § 1 k.k. popełnionych w nocy z 11 na 12 lutego 2011 r., w nocy z 3 na 4 października 2010 r., w nocy z 7 na 8 października 2010 r., w nocy z 11 na 12 października 2010 r., w dniach 17 i 25 listopada 2010 r., w nocy z 26 na 27 listopada 2010 r., w nocy z 4 na 5 stycznia 2011 r., w nocy z 6 na 7 stycznia 2011 r., w nocy z 12 na 13 stycznia 2011 r., w nocy z 14 na 15 stycznia 2011 r., w nocy z 18 na 19 stycznia 2011 r., w nocy z 23 na 24 stycznia 2011 r., w nocy z 1 na 2 lutego 2011 r. i w nocy z 3 na 4 lutego 2011 r. na karę 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w nocy z 30 na 31 stycznia 2011 r. na karę roku pozbawienia wolności, w miejsce których wymierzono skazanemu karę łączną 4 lat pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 24 lutego 2011 r. do dnia 24 sierpnia 2011 r., zasądzono od skazanego odszkodowanie na rzecz pokrzywdzonych oraz orzeczono wobec skazanego środki karny w postaci przepadku dowodów rzeczowych;

6. Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 12 czerwca 2012 r., sygn. akt II K 435/12, za przestępstwo z art. 244 k.k. popełnione w dniu 7 marca 2012 r., na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego w S. z dnia 10 sierpnia 2012 r., sygn. akt II K 152/12, za ciąg pięciu przestępstw z art. 279 § 1 k.k. popełnionych w dniach 5, 15, 30 stycznia 2012 r. i w dniu 7 lutego 2012 r., na karę roku pozbawienia wolności oraz za przestępstwo z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od 5 stycznia 2012 r. do 7 lutego 2012 r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, w miejsce których wymierzono skazanemu karę łączną roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz zaliczono na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w postaci zatrzymania w dniu 8 lutego 2012 r. oraz orzeczono wobec skazanego środki karny w postaci obowiązku naprawienia szkody;

8. Sądu Rejonowego w B. z dnia 9 października 2012 r., sygn. akt IX K 727/12, za ciąg trzech przestępstw z art. 279 § 1 k.k. i przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. popełnionych w dniach 6 i 7 marca 2012 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata oraz karę grzywny w wysokości 70 stawek dziennych w wysokości 10 zł oraz zaliczono na poczet orzeczonej kary grzywny okres rzeczywistego pozbawienia wolności w postaci zatrzymania w dniach 8 i 9 marca 2012 r. oraz orzeczono wobec skazanego środek kamy w postaci przepadku dowodu rzeczowego;

9. Sądu Rejonowego w W. z dnia 13 maja 2013 r., sygn. akt II K 322/12, za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. popełnione w nocy z 15 na 16 stycznia 2012 r. na karę roku pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy w W. wydał w dniu 16 kwietnia 2014 r., w sprawie o sygn. akt II K 53/14 wyrok łączny:

I. na mocy art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce wymierzonych wyrokami opisanymi w punktach 1 i 2 kar pozbawienia wolności, wymierzył skazanemu S. K. karę łączną roku pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 577 k.p.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k. zaliczył skazanemu S. K. na poczet orzeczonej w punkcie I sentencji wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu w postaci zatrzymania w dniach od 3 do 4 kwietnia 2009 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

III. na mocy art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce wymierzonych wyrokami opisanymi w punktach 1 i 2 kar grzywny, wymierzył skazanemu S. K. karę łączną 90 stawek dziennych grzywny, ustalając na mocy art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 10 zł;

IV. na mocy art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce wymierzonych wyrokami opisanymi w punktach 3, 4 i 7 jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzonych za poszczególne przestępstwa, wymierzył skazanemu S. K. karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności;

V. na mocy art 577 k.p.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k. zaliczył skazanemu S. K. na

poczet orzeczonej w punkcie IV sentencji wyroku kary łącznej pozbawienia wolności, dotychczas odbytą część kary pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd Rejonowy w Ż. w sprawie o sygn. akt II K 989/10 oraz okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu w postaci zatrzymania w dniach od 28 do 30 czerwca 2010 r., zatrzymania w dniach od 26 do 27 sierpnia 2009 r. oraz zatrzymania w dniach od 8 do 10 lutego 2012 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

VI. na mocy art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 89 § 1a k.k. w miejsce wymierzonych wyrokami opisanymi w punktach 5, 6, 8 i 9 jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzonych za poszczególne przestępstwa, wymierzył skazanemu S. K. karę łączną 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

VII. na mocy art. 577 k.p.k. w zw. z art. 63 § 1 k.k. zaliczył skazanemu S. K. na poczet orzeczonej w punkcie VI sentencji wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu w postaci tymczasowego aresztowania w dniach od 24 lutego 2011 r. do 24 lipca 2011 r. oraz zatrzymania w dniach od 7 do 8 marca 2012 r. i w dniach od 8 do 9 marca 2012 r. przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny jednemu dniowi kary pozbawienia wolności;

VIII. na mocy art. 576 § 1 k.p.k. stwierdził, że postanowienia wyroków opisanych w punktach od 1 do 9 nie podlegające łączeniu, podlegają odrębnemu wykonaniu;

IX. na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił skazanego S. K. od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w przedmiocie wydania wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa;

X. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu kwotę 147,60 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu.

Powyższe orzeczenie nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się, wobec cofnięcia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku, w dniu 5 maja 2014 r.

Kasację od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego w W. z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt II K 53/14, wniósł Prokurator Generalny w trybie art. 521 k.p.k. Zaskarżył on wyrok na niekorzyść S.K. w zakresie pkt IV, V, VI i VII jego części dyspozytywnej.

Autor kasacji zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, tj. art. 85 k.k., polegające na połączeniu jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec S. K. wyrokami: Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 10 lutego 2011 r., sygn. akt II K 1250/09, Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 6 grudnia 2011 r., sygn. akt II K 989/10 oraz Sądu Rejonowego w S. z dnia 10 sierpnia 2012 r., sygn. akt II K 152/12 i orzeczeniu kary łącznej 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności w sytuacji, gdy zestawienie dat wskazanych powyżej orzeczeń z datami popełnienia przestępstw przypisanych nimi skazanemu prowadzi do wniosku, iż nie zostały spełnione przesłanki określone w tym przepisie, bowiem w sprawie o sygn. akt II K 152/12 skazanemu przypisano przestępstwa popełnione w okresie od 5 stycznia do 7 lutego 2012 r., a zatem już po wydaniu wyroku w sprawie II K 1250/09, co wykluczało możliwość objęcia tego orzeczenia wyrokiem łącznym”.

Prokurator Generalny w konkluzji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna, gdyż zaskarżone orzeczenie zostało faktycznie wydane z rażącym i mającym istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszeniem przepisu prawa karnego materialnego, wskazanego w zarzucie kasacji.

Stosownie do treści art. 85 k.k. sąd orzeka karę łączną jedynie wówczas, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu.

Zestawienie chronologii dat wydania wyroków opisanych w punktach 3, 4 i 7 części wstępnej wyroku, z chronologią dat przestępstw przypisanych nimi S. K., nie pozostawia wątpliwości, iż zgodnie z wymogami ustawowymi nie

zachodziły warunki do objęcia karą łączną orzeczoną w punkcie IV sentencji wyroku, kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w S. z dnia 10 sierpnia 2012 r., sygn. akt II K 152/12. Sąd Rejonowy w W. prawidłowo bowiem przyjął, że „pierwszym” wyrokiem w rozumieniu przepisu art. 85 k.k., który powinien być punktem odniesienia przy dokonywaniu oceny, które z przestępstw objętych kolejnymi wyrokami pozostają w zbiegu uzasadniającym połączenie drugim węzłem wyroku łącznego, jest wyrok Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 10 lutego 2011 r., sygn. akt II K 1250/09, opisany w punkcie 3 części wstępnej wyroku. Przypisane natomiast S. K. przestępstwa w wyroku Sądu Rejonowego w S., w sprawie II K 152/12, opisanym w punkcie 7, popełnione zostały w okresie od 5 stycznia do 7 lutego 2012 r., a więc już po wydaniu „pierwszego” wyroku w sprawie, czyli po dniu 10 lutego 2011 r.

Tym samym Sąd Rejonowy w W., dokonując połączenia jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec S. K. w sprawie II K 152/12, z karami orzeczonymi w sprawach Sądu Rejonowego w . o sygn. II K 1250/09 i II K 989/10, dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 85 k.k. Uchybienie to miało istotny wpływ na treść zapadłego w sprawie orzeczenia, bowiem w jego następstwie doszło do połączenia kar pozbawienia wolności niepodlegających łączeniu.

Wskazać jednak należy, że kary orzeczone w wyroku Sądu Rejonowego w S., w sprawie II K 152/12, spełniają wymogi do objęcia ich węzłem kary łącznej orzeczonej w punkcie VI sentencji wyroku łącznego. Przypisane tym wyrokiem czyny zostały bowiem popełnione w dniach od 5 stycznia do 7 lutego 2012 r., a więc zanim zapadł kolejny „pierwszy” wyrok, czyli wyrok Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 29 marca 2012 r., sygn. akt II K 483/11.

Na zakończenie należy zauważyć, że oczywiście rację ma skarżący, że Sąd Rejonowy w W. wadliwie połączył w punkcie III sentencji wyroku kary grzywny orzeczone wyrokami opisanymi w punktach 1 i 2 części wstępnej wyroku. Sąd ten prawdopodobnie nie dostrzegł, że w sprawie Sądu Rejonowego w Ż. o sygn. II K 289/09, kara grzywny została orzeczona na podstawie art. 71 § 1 k.k., a skazanemu zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej tym wyrokiem. Jednakże mając na uwadze okoliczność, iż grzywna

ta została na zasadzie pełnej absorbcji połączona z grzywną orzeczoną w wyższej wysokości przez Sądu Rejonowego w Ż. w wyroku z dnia 14 maja 2010 r., sygn. II K 291/10, oraz to, że brak w kasacji zarzutu z tym związanego, Sąd Najwyższy pomija dalsze rozważanie na ten temat.

Biorąc pod uwagę powyższe, konieczne było uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.